

KURIKULUM DV MORE

Rijeka, rujan, 2020.

Na temelju članka 15. stavka 4. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“ broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), članka 41. i 42. Statuta Dječjeg vrtića More (od 15. ožujka 2019.), na temelju prethodne rasprave na Odgojiteljskom vijeću, na prijedlog ravnateljice Jasne Crnčić, Upravno vijeće Dječjeg vrtića More, na sjednici održanoj dana 29. rujna 2020. godine, donijelo je

KURIKULUM DV MORE

Predsjednica Upravnog vijeća

A. Massari

Astrid Massari

Sadržaj

Uvod

Načela

Vrijednosti

Programi:

Redoviti program odgojno obrazovnog rada

Posebni program ranog učenja engleskog jezika

Posebni program Igrom do sporta

Program održivog razvoja

Alternativni Waldorfski program

Integrirani glazbeni program

Posebni program predškolskog odgoja i obrazovanja djece s poremećajem iz spektra autizma

Kraći program Igrom do škole

Kraći program poticanja darovitosti

Desetodnevni program Istraživači šumske čarolije

Projekti:

Senzomotorička igraonica u prirodi

Od mora do planina

Inovativni pristupi stručnom usavršavanju odgojno obrazovnih djelatnika

Profesionalni razvoj odgojno obrazovnih djelatnika

Vrednovanje odgojno obrazovnog rada

Uvod

Dječji vrtić More sastoji se od 5 podcentara predškolskog odgoja: PPO Bulevard, PPO Delfin, PPO Đurđice, PPO Kvarner i PPO Vidrice. Upisano je 507 djece u 29 odgojno obrazovnih skupina za djecu od godine do polaska u školu. Odgojno obrazovne skupine formirane su sukladno potrebama djece i roditelja nakon provedenih upisa za pedagošku godinu 2020./2021.

Programi koji se realiziraju u pedagoškoj 2020./2021. godini.

vrtić	program	broj skupina
Bulevard	Alternativni Waldorfski program	2
Delfin	Redoviti program za djecu u dobi od 3 godine do polaska u školu	4
Đurđice	Redoviti program za djecu u dobi od 1 do 3 godine	3
	Redoviti program za djecu u dobi od 3 godine do polaska u školu	4
	Integrirani glazbeni program	1
	Sportski program	2
Kvarner	Redoviti program za djecu u dobi od 1 do 3 godine	2
	Redoviti program za djecu u dobi od 3 godine do polaska u školu	2
	Rano učenje engleskog jezika	1
	Program održivog razvoja	1
	Posebni program za djecu s teškoćama u razvoju iz spektra autizma	1
Vidrice	Redoviti program za djecu u dobi od 1 do 3 godine	3
	Redoviti program za djecu u dobi od 3 godine do polaska u školu	3

Planirana je realizacija kraćih programa: Igrom do škole i Program za darovitu djecu, te desetodnevni program Istraživači šumske čarolije.

Bogatstvo različitih programa dodatno doprinosi kvaliteti odgojno obrazovnog rada i omogućuje djeci i roditeljima mogućnost izbora ovisno o potrebama i interesima djece.

Vizija vrtića usmjerena je na otvorenost novim spoznajama i razvoju svih sudionika odgojno obrazovnog procesa.

Misija je osigurati uvjete za neprestani rast i razvoj djece i odraslih polazeći od trenutne pozicije, interesa i potreba svakog pojedinca. Individualizirani pristup osigurava uvjete da svatko napreduje svojim tempom vođen vlastitim interesima izabirući različite oblike učenja. Uvažavanje mišljenja i ideja svih sudionika odgojno obrazovnog procesa jedna je od bitnih odrednica ovog kurikuluma. Participacija djece pri planiranju, realizaciji i vrednovanju odgojno obrazovnog rada osigurava djeci mogućnost utjecaja na okolnosti u kojima se njihov razvoj odvija. To je osnova zadovoljstva djece i prva stepenica u učenju života u demokratskom sustavu.

Otvorenost kao bitna odrednica vrtića More odnosi se na težnju da se nove znanstvene spoznaje upoznaju i vješto implementiraju u neposredni rad i razvoj ustanove. U tom smislu iskorištavaju se sve mogućnosti za učenje i povezivanje s vanjskim institucijama koje mogu pridonijeti kvaliteti odgojno obrazovnog rada. Osigurane su prilike za učenje preko ERASMUS+ projekta u nekoliko europskih država s ciljem stjecanja novih spoznaja i razvoja kompetencija odgojno obrazovnih djelatnika. Teme edukacije preko projekta su povezane s trenutnim interesima ustanove, a to je STEM područje i povezanost djece s prirodom. Obzirom da je vrtić vježbaonica Učiteljskog fakulteta tijekom godine nude se prilike za zajedničko učenje, razmjenu iskustava i usavršavanje vještina svih sudionika: odgojitelja, stručnih suradnika, studenata, profesora i naravno posredno i djece.

Otvorenost je vidljiva i u načinu planiranja odgojno obrazovnog rada. Naglasak u planiranju je na praćenju djece, na uvažavanju njihovih mogućnosti i interesa i u tom smislu osmišljavanju istraživanja koja će omogućiti dobivanje potrebnih podataka. Planiranje je okvirno, podložno stalnom propitivanju i izmjenama ovisno o refleksivnim uvidima u odgojno obrazovnu praksu.

Otvorenost u odnosu na prostorno okruženje omogućuje neprestane promjene u prostoru koje prate trenutne interese djece i mijenjaju se ovisno o njima. U kreiranju okruženja za igru značajnu ulogu imaju djeca koja aktivno participiraju i dogovaraju promjene u prostoru. Prostor osigurava mogućnosti za igru djece u manjim i većim grupama i za individualnu igru. Pri oblikovanju

prostora vodi se briga o zastupljenosti svih razvojnih područja kako bi se djeci omogućio cjelovit razvoj.

U kreiranju odgojno obrazovnog rada značajno mjesto zauzima odgojna filozofija odgojno obrazovnih djelatnika. Stoga je opredijeljenost vrtića usmjerena na suradničko učenje, preispitivanje vlastitih mentalnih modela s ciljem da se pod utjecajem suvremenih spoznaja transformiraju i prilagođavaju napretku znanosti i novim potrebama suvremenog djeteta.

NAČELA

Fleksibilnost odgojno obrazovnog procesa vidljiva je u težnji da ustanova kontinuirano poduzima mjere i koristi resurse kako bi omogućila što veću prilagodbu vrtića djeci, njihovim interesima i potrebama, kao i potrebama roditelja. Poštujući dječje pravo na participaciju u svim segmentima odgojno obrazovnog rada stvaraju se uvjeti za veću uključenost djece, mogućnost da izraze svoje mišljenje i ideje te da imaju mogućnost utjecaja na okolnosti koje su im važne. Ovakvi preduvjeti pretpostavka su tvorbe otvorenog i razvojnog kurikuluma. Ritam dana postoji samo kao okvir od kojeg su odstupanja moguća i poželjna kada se javi potreba za tim. Poštujući načelo fleksibilnosti stvorena je pretpostavka za formiranje organizacije koja uči. U takvoj zajednici prihvaćaju se i stvaraju uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom. Načelo fleksibilnosti također polazi od uvjerenja da je učenje aktivni, subjektivni proces konstruiranja znanja pojedinca, koje se izvana može samo pokrenuti, ali se njime ne može izravno upravljati te da se ono u različitim subjektima učenja (djece i odraslih) ne događa ni jednakim redosljedom ni jednakom brzinom. Primjena načela fleksibilnosti omogućuje cjelovito učenje djece i odraslih, i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

Da bi se osigurali optimalni uvjeti za cjelovit razvoja svakog djeteta nužno je osigurati uvjete za razvoj partnerskih odnosa s roditeljima. Otvorenost prema roditeljima, osiguravanje uvjeta za kvalitetne razmjene informacija i zajedničko učenje ima za cilj pomoći dječjem cjelovitom razvoju i adekvatno odgovoriti na potrebe djece. Osnova gradnje dobrih partnerskih odnosa je stvaranje mogućnosti za upoznavanje, traženje načina kako vrtić približiti roditeljima kroz različite oblike informiranja. Uključenost roditelja u neposredni odgojno obrazovni rad dobar je način stvaranja povjerenja i međusobnog razumijevanja.

Osiguravanje kontinuiteta jedna je od pretpostavke nesmetanog cjelovitog razvoja djece gdje su prijelazi iz različitih sustava ublaženi djelovanjem odgojno obrazovnih djelatnika. Poduzimaju se različite aktivnosti s ciljem smanjenja stresa pri promjenama koje slijede. Vrtić nastoji osigurati uvjete za minimalne promjena kako bi smanjio razinu stresa djeci, kada je moguće dijete ne mijenja odgojnu skupinu niti odgojitelja što svakako doprinosi njegovom osjećaju sigurnosti.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse osnažuje se kroz istraživanja odgojno obrazovne prakse, uvođenjem novih znanstvenih spoznaja u neposredni rad, praćenje učinka i analiza dobrobiti koju su novi uvidi omogućili. Rad na mentalnim modelima odgojno obrazovnih djelatnika omogućuje promjene u stavovima i vrijednostima koje utječu na cjelokupnu odgojnu filozofiju

i pokretači su kvalitetnih promjena. Povezanost svih sudionika odgojno obrazovnog procesa u učenju, istraživanju i mijenjanju prakse i dijeljenje vlastitog iskustva s drugima šireći mrežu organizacije koja uči pretpostavka je za kvalitetu odgojno obrazovnog rada.

VRIJEDNOSTI

Opredijeljenost vrtića na učenje utemeljeno je na vrijednosti znanja te na taj način osigurava najbolje moguće uvjete za učenje svih sudionika odgojno obrazovnog procesa. Dijete stječe znanje aktivno istražujući svoje okruženje. Nove spoznaje prilagođava i integrira u već postojeća znanja. Uloga vrtića je osigurati uvjete podrške različitim stilovima učenja djece, osigurati uvjete za istraživačko učenje, ponuditi poticaje različite zahtjevnosti kako bi djeci bili poticajni i izazovni.

Humanizam i tolerancija odnosi se na međusobno uvažavanje na svim razinama, podrazumijeva odnos potpunog uvažavanja osobnosti djeteta, njegovim potreba i interesa, kao i uvažavanje odraslih međusobno. U odgojno obrazovnom radu s djecom nužno je senzibilizirati djecu za potrebe drugih i prihvaćanje različitosti.

Uvažavanje prava djece, s posebnim naglaskom na prava participacije omogućuje djeci aktivno sudjelovanje u planiranju, realizaciji i vrednovanju odgojno obrazovnog procesa. Vrtić djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost. Djecu treba poticati i sustavno osposobljavati na samoprocjenu vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja, komunikacije s drugima i sl., kao osnovne alatke razvoja odgovornosti. Poticanje djeteta na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava, te iznošenja i zastupanja vlastitog mišljenja, osigurava razvoj njegove autonomije. Sloboda u izražavanju mišljenja nije samo dozvoljena nego i poželjna kategorija jer je pretpostavka razvoja kreativnosti i divergentnog mišljenja. U atmosferi prihvaćanja i tolerancije dijete ima mogućnost i želju za raznovrsno izražavanje i stvaranje.

PROGRAMI

CJELODNEVNI REDOVITI PROGRAM

Cilj programa je omogućiti osobnu, emocionalnu, tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit uz poticanje cjelovitog razvoja djeteta te na osnovu kontinuiranog praćenja razvojnih potreba i interesa djece razvijati njihove kompetencije.

Zadaće programa:

- zdravstvena zaštita djece, njega i pravilna prehrana te zdravi stilovi življenja kao sastavni dio cjelovitog razvoja djeteta
- kontinuirano praćenje razvojnih mogućnosti djece
- poticanje razvoja kompetencija u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta
- kreiranje poticajnog okruženja koje uvažava potrebe i interese djece
- cjelovit pristup odgoju i obrazovanju: stimulacija svih područja razvoja djece
- osiguranje inkluzije za djecu s posebnim potrebama i za djecu s teškoćama u razvoju
- uspostavljanje kvalitetne suradnje i njegovanje partnerskih odnosa između obitelji i vrtića

Odgojno obrazovni rad u Dječjem vrtiću More temeljit će se na polazištima, vrijednostima, načelima i ciljevima koji su sadržani u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Cjelokupni odgojno obrazovni proces temeljit će se na integrativnom pristupu i povezanosti svih razvojnih područja. Ishodište za kreiranje programa je dijete, njegove razvojne potrebe i interesi koje program nastoji pratiti. Bogato opremljen prostor različitim didaktičkim sredstvima i materijalima omogućit će samoorganizirane aktivnosti djece što će odgojiteljima omogućiti kvalitetno praćenje interesa i procesa učenja svakog djeteta i planiranje novih poticaja za učenje. Orijentacijski se plan na taj način bogati i oplemenjuje, s ciljem da se odgojno obrazovni rad individualizira i prilagodi potrebama i interesima djece u skupini.

Nositelji programa

U dječjem vrtiću neposredne zadaće odgoja i naobrazbe predškolske djece od navršениh šest mjeseci do polaska u osnovnu školu provode odgojitelji. Odgojitelj je stručno osposobljena osoba koja provodi odgojno obrazovni program rada u svojoj odgojno- obrazovnoj skupini.

Uloga i zadaća odgojitelja:

- Stručno promišlja, planira, programira i vrednuje odgojno obrazovni rad

- Prikuplja, izrađuje i održava sredstava za rad s djecom
- Odgovoran je za opremu i didaktička sredstva kojima se koristi u radu
- Brine o estetskom i funkcionalnom uređenju prostora
- Prati potrebe i interese djece, te potiče razvoj svakog djeteta prema njegovim sposobnostima
- Vodi pedagošku dokumentaciju o djeci i radu
- Brine o kvaliteti suradničkih odnosa s roditeljima
- Suraduje s vanjskim institucijama
- Suraduje sa stručnjacima
- Redovito se educira i profesionalno razvija

Stručni suradnici su pedagog, psiholog i stručnjak edukacijsko- rehabilitacijskog profila. O prehrani i zdravlju djece brine zdravstvena voditeljica.

Uloga i zadaća pedagoga:

- Prati realizaciju odgojno obrazovnog procesa
- Unapređuje cjeloviti odgojno obrazovni proces
- Predlaže inovacije, suvremene metode i oblike rada
- Pomaže u stručnom usavršavanju odgojitelja
- Suraduje s roditeljima i pomaže im u odgoju i obrazovanju djece
- Suraduje s drugim odgojno obrazovnim čimbenicima
- Pridonosi razvoju timskog rada u vrtiću,
- Javno predstavlja odgojno obrazovni rad vrtića
- Stručno se usavršava, prati suvremene znanstvene spoznaje iz područja odgoja i obrazovanja

Uloga i zadaća psihologa:

- Prati psihofizički razvoj i napredovanje svakog djeteta
- Postavlja razvojne zadaće i skrbi o psihičkom zdravlju djece
- Pridonosi razvoju timskog rada
- Stvara uvjete za ostvarivanje dječjih prava
- Prepoznaje djecu s posebnim odgojno obrazovnim potrebama i promišlja zadaće za njihovo napredovanje

- Radi s djecom s posebnim odgojno obrazovnim potrebama
- Pomaže obitelji, prvenstveno roditeljima u zahtjevnoj ulozi koju imaju u odrastanju djeteta osnažujući njihove roditeljske kompetencije
- Sudjeluje u programima poticanja cjelovitog razvoja djeteta
- Povezuje se sa zdravstvenim ustanovama, ustanovama za socijalnu skrb i školama
- Sudjeluje u istraživanjima i javno prezentira rezultate

Uloga i zadaća edukacijskog rehabilitatora:

- Prepoznaje, ublažava i prevenira razvojne teškoće djece
- Utvrđuje specifične potrebe djece s teškoćama i o njima informira odgojitelje, ostale suradnike i roditelje
- Stvara uvjete djeci za uključivanje u redovite i posebne programe dječjeg vrtića
- U suradnji s drugim stručnjacima u vrtiću utvrđuje najprimjerenije metode za svako pojedino dijete, te ih primjenjuje u svome radu
- Suraduje sa zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi te drugim čimbenicima u prevenciji razvojnih poremećaja u djece
- Prati, proučava i provjerava u praksi znanstvene i teorijske spoznaje s područja edukacijsko rehabilitacijskih znanosti
- Unapređuje cjelokupan proces uključivanja djece s teškoćama u zajednicu

Uloga i zadaća više medicinske sestre- zdravstvene voditeljice:

- Radi na osiguravanju i unaprjeđenju zaštite zdravlja djece
- Timski suraduje sa sustručnjacima, ravnateljem, odgojiteljima, roditeljima i ostalim čimbenicima kako bi ostvarila i unaprijedila zdravlje djece

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci polaznicima vrtića u dobi od 1. godine do polaska u školu. Provođi se tijekom pedagoške godine koja počinje 01.09, a završava 31.08.

Stručno usavršavanje svih djelatnika Dječjeg vrtića More provodi se kontinuirano, u skladu s Godišnjim planom i programom Ustanove te uočenim potrebama za unapređenjem kvalitete rada. Odgojno-obrazovni djelatnici uključuju se u planirane edukacije Agencije za odgoj i obrazovanje te individualno stručno usavršavanje kroz različite seminare, stručne aktive, sekcije, edukacije, dodatne tečajeve i stručnu literaturu. Za odgojitelje i stručne suradnike uključene u provedbu pojedinih programa (rano učenje stranih jezika, sportski program i sl.) predviđa se uključivanje u ponuđene teme i oblike stručnog usavršavanja u odnosu na specifična područja rada. Prema potrebi, vrtić može angažirati vanjske predavače i edukatore, u skladu s interesima i potrebama djelatnika te materijalnim i organizacijskim mogućnostima ustanove. Uključivanjem u refleksivne i samorefleksivne oblike rada, unaprjeđuju se stručne kompetencije odgajatelja i stručnih suradnika. Ovakav način rada ima potencijal djelovati transformacijski na stavove i uvjerenja te time i na svakodnevni rad djelatnika. Suradnjom s vanjskim institucijama, poglavito fakultetima, osiguravaju se uvjeti za praksu studenata, uvođenje u samostalan rad te provedbu znanstvenih istraživanja u svrhu unapređenja prakse. Djelatnike se podržava u profesionalnom razvoju, kao i u napredovanju u viša stručna zvanja. Umrežavanjem s drugim vrtićima i stvaranjem profesionalnih zajednica učenja jača se stručnost te profesionalni identitet djelatnika i ustanove. Kontinuiranim proučavanjem stručne literature te prijenosom najnovijih znanstvenih spoznaja iz područja ranog odgoja i obrazovanja, razvojne psihologije i pedagogije te srodnih područja, osigurava se suvremenost i kvaliteta rada u vrtiću. Svakodnevnom radom na kreiranju i njegovanju zajedničke vizije stvara se kultura ustanove.

Suradnja s roditeljima

Partnerstvo roditelja i vrtića važan je čimbenik cjelovitog razvoja djeteta u institucijskom kontekstu. Razina i kvaliteta uključenosti roditelja u proces odgoja i obrazovanja djece u vrtiću znatno određuje ne samo kvalitetu odgojno-obrazovnih iskustava djece, nego je i nezamjenjiva prilika za razvoj roditeljskih kompetencija.

S tim u vezi obaveza je odgajatelja i stručnih suradnika davati podršku roditeljskoj ulozi i dodatno se educirati u području razumijevanja roditeljskih potreba i ponašanja. Važno je pri tom osvijestiti razinu vlastite odgovornosti koja je potrebna pri izgradnji partnerskog odnosa, kao i vlastitu ulogu u približavanju roditelja životu vrtića. Najučinkovitiji način svakako je uvažavanje i međusobno razumijevanje, sustavno planiranje suradnje s roditeljima s jasno određenim ciljevima i zadacima, svakodnevno nadograđivanje postojećih znanja te stalna samoprocjena vlastitih postupaka.

POSEBNI PROGRAMI

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Program se provodi u jednoj dobno mješovitoj odgojnoj skupini u PPO Kvarner.

Cilj programa je iskoristiti povoljan razvojni period za situacijsko učenje engleskog jezika u kojem dijete upoznaje, razumije i smisleno koristi strani jezik u nizu različitih aktivnosti i situacija. Sadržaj i aktivnosti planiraju se u skladu s potrebama i interesima djeteta. Na osnovu praćenja interesa djece odgojitelj kreira odgojno obrazovni rad, stvara poticajno okruženje i osigurava resurse za usvajanje drugog jezika poštujući didaktičke principe, dob i mogućnosti djece. Kroz program ranog učenja engleskog jezika odgojitelji djeci omogućuju razvoj interkulturalnih kompetencija, upoznavanje svoje kulture i kulture engleskog govornog područja. Korištenjem različitih izvora učenja odgojitelji djeci šalju poruku o prednostima korištenja različitih resursa u procesu usvajanja novih znanja.

Zadaće programa:

- omogućiti djeci učenje engleskog jezika kroz igru, u interakciji s drugom djecom i odgojiteljima,
- osigurati poticajno okruženje i omogućiti izloženost djece drugom jeziku,
- iskoristi povoljan razvojni period za situacijsko učenje engleskog jezika u kojem dijete upoznaje, razumije i smisleno koristi strani jezik u nizu različitih aktivnosti i situacije,
- pratiti jezični razvoj djeteta i na osnovu praćenja individualizirati odgojno obrazovni rad,
- razvijati kreativni i stvaralački potencijal djeteta,
- korištenje različitih izvora učenja,
- senzibiliziranje djece za jezik, kulturu i običaje drugih naroda, razvoj interkulturalnih kompetencija.

Nositelji programa

Program ranog učenja engleskog jezika provodit će odgajatelji koji imaju dodatno obrazovanje iz engleskog jezika sukladno Pravilniku o vrsti i stupnju stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtići (NN 133/97).

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u dobi od 3 godine do polaska u školu. Program se realizira tijekom pedagoške godine, od 01.09. do 30.06. tijekom boravka djece u vrtiću.

Vrednovanje programa

Program će se vrednovati sukladno vrednovanju odgojno obrazovnog rada u skupinama redovitog programa. Dodatno vrednovanje vršit će se na osnovu praćenje napretka djece u usvojenosti engleskog jezika na način na se prati pasivno razumijevanje i aktivno korištenje engleskog jezika. Posebna pozornost obratit će se na participaciju djece u izboru izvora informacija s naglaskom na istraživanje najboljeg modela za usvajanje drugog jezika.

POSEBNI PROGRAM: IGROM DO SPORTA

Cilj sportskog programa „Igrum do sporta“ je osigurati uvjete za dobrobit djeteta i omogućiti usvajanje novih i unaprjeđivanje već postojećih znanja, vještina, vrijednosti i stavova, odnosno kompetencija.

Nositelji programa

Program planiraju, izrađuju, realiziraju, provode i vrednuju odgajatelji i kineziolog. Izvedbeni plan i program izrađuje kineziolog.

Svi odgajatelji koji rade u skupinama gdje se provodi sportski program su, uz Zakonom predviđenu stručnu spremu, dodatno educirani i trajno se stručno usavršavaju.

Kineziolog je dijelom stručni suradnik za sportski program, a dijelom sudjeluje u neposrednom radu.

Namjena i vremenik

Sportski program „Igrum do sporta“ provodi se od rujna do srpnja, četiri puta tjedno u jutarnjim satima. Trajanje aktivnosti:

- 25 minuta za djecu s navršene 3 godine
- 30 minuta za djecu u 4 -5 godini života
- 35 – 40 minuta za djecu u 6. godini života

Budući da su skupine pretežno mješovite trajanje tjelesnih aktivnosti se prilagođava djeci.

Vrednovanje programa

Svrhovitost i učinkovitost provedbe programa vrednovat će se unutarnjim praćenjem. Odgajatelj vodi dokumentaciju o odgojno-obrazovnom procesu koja mu omogućuje produblјivanje znanja o individualnim i razvojnim značajkama svakog djeteta uključenog u program, te mu na taj način olakšava odabir primjerenih strategija i poticaja za podupiranje njegovog tjelesnog razvoja. Navedeno će se provoditi kroz bilješke o načinu kako dijete usvaja određene sportske elemente, biti će praćene fotografijama djece u igrama i aktivnostima, prikupljenim likovnim radovima i izjavama djece, a sve će to omogućiti uvid na koji način djeca uče i kako ih odgajatelj potiče i osnažuje. Takav način prikupljanja i dokumentiranja omogućava analizu aktivnosti i promišljanje novih sadržaja u svrhu unaprjeđivanja programa. Individualna postignuća polaznika programa vrednovat će se primjenom baterije testova

Kako bi se moglo sustavno i planski djelovati na tjelesni razvoj djece, na razvoj cjelokupnog antropološkog statusa, na fond i razinu motoričkih znanja i dostignuća nužno je stalno provoditi praćenje i vrednovanje rada (utvrđivanje inicijalnog stanja svakog subjekta u procesu vježbanja, praćenje tranzitivnih stanja te utvrđivanje i analiza finalnih stanja).

Utvrđivanje stanja, praćenje i vrednovanje vršit će se primjenom baterije od dva testa za prostor morfoloških karakteristika i šest testova motoričkih sposobnosti. Pri izboru mjernih instrumenata vodilo se računa da su oni u praksi na uzrastu djece od četiri, pet i šest godina već primijenjeni i validirani.

Testovi za praćenje motoričkih sposobnosti primjenjuju se u Sloveniji u dječjim vrtićima (Rajtmajer, D. Sa suradnicima 1989., 1995., Planinšec, 1995., Videmšek i Cemić 1991.)

PROGRAM ODRŽIVOG RAZVOJA

Suvremena djeca rađaju se u složenom i tehnološki razvijenom društvu koje djecu udaljava od prirode i nudi sasvim drugačije mogućnosti razvoja ekološke svijesti i odgoja za održivi razvoj. Dijete različitim vještinama ovladava rano da bi moglo razumjeti svijet koji ga okružuje. Dijete upija utjecaje društva, uči o okruženju, usvaja socijalne odnose, uočava uzročno posljedične veze, te prihvaća i izgrađuje kulturu u kojoj odrasta. Samo usvajanje znanja o ekologiji nije dovoljno jer ne dovodi do dubljeg razumijevanja i prepoznavanja problema okoliša, te ne navodi na odgovorno ponašanje prema prirodi. Period ranog djetinjstva je vrijeme intenzivnog učenja, usvajanja znanja, vještina i navika, te formiranja vrijednosti i stavova koje su temelji za cjeloživotno učenje svakog pojedinca. Ovaj razvojni period je važno iskoristiti jer su djeca prirodno zainteresirana i osjetljiva na okruženje u kojem žive. Koncept održivog razvoja se temelji na dokumentu Agenda 21, donesenom na skupu o Zemlji u Rio de Janeiru (1992.), te UN-ovim proglašenjem Desetljeća odgoja i obrazovanja za održivi razvoj 2005.-2014. (UN, 2002). U Nacionalnom okvirnom kurikulumu (2010.) se navodi slijedeće „Temeljne odgojno obrazovne vrijednosti Nacionalnog okvirnog kurikulumu proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjelovit obrazovni razvoj učenika, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne, te prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot i za stvaranje društva znanja koje će omogućiti održivi razvoj“. (NOK, 2010.14.). Odgoj za održivi razvoj se temelji na odgoju i obrazovanju za okoliš i razvoj ekološke svijesti.

Cilj programa je omogućiti djeci upoznavanje užeg i šireg okruženja, uočavanje međuzavisnosti između ljudi i okoliša, te ulogu svakog pojedinca u očuvanju zdravog okoliša.

Zadaće programa:

- Stjecanje znanja o okolišu neposrednim iskustvom,
- Stjecanje znanja o pravima djece i ljudskim pravima,
- Upoznavanje prirodne i kulturne baštine našeg kraja,
- Upoznavanje biološke raznolikosti kraja u kojem živimo,
- Poticanje razumijevanja međuovisnosti između ljudi i okoliša,
- Razvijanje stavova o važnosti očuvanja prirodnih resursa, biljnog i životinjskog svijeta,
- Njegovanje uočavanja problema u okolišu i iznalaženje mogućnosti prevladavanja istih,
- Razvoj demokratskih vrijednosti,
- Razvoj sposobnosti donošenja odluke i svakodnevnog odgovornog djelovanja prema okolišu,

- Uvažavanje različitosti,
- Sposobnost planiranja i upravljanja promjenama,
- Omogućiti učenje temeljnih životnih vještina,
- Razvoj suradničkih odnosa s drugom djecom i odraslima,
- Stvaranje poticajnog okruženja u cilju odgoja za održivi razvoj: povrtnjak, voćnjak i sl.
- Osigurati uvjete odvajanje otpada, recikliranje, kompostiranje.

Nositelji programa:

Program vode odgojitelji jedne odgojno obrazovne skupine u suradnji sa stručnim suradnicima: pedagogom i psihologom. Realizira se u jednoj odgojnoj skupini u vrtiću Kvarner.

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u dobi od 3 godine do polaska u školu. Inkluzivan je i omogućuje različitoj djeci uključenost sukladno njihovim potrebama i interesima. Provođi se u vremenu od 01.09. do 30.06. Sadržaji programa integrirani su u redoviti odgojno obrazovni rad i omogućuju djeci cjelovit razvoj. U program su uključene aktivnosti igre i učenja na vanjskom prostoru pri čemu se koriste svi raspoloživi resursi u bližoj i daljoj okolini vrtića.

Vrednovanje programa

Vrednovanje kvalitete provođenja programa ostvaruje se:

- unutarnjim vrednovanjem, odnosno samovrednovanjem, te
- vanjskim vrednovanjem.

Samovrednovanje je proces sustavnoga praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada u kojem sudjeluju svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa, i djeca i odrasli. Provođi se prema unaprijed utvrđenoj metodologiji i u skladu s dogovorenim kriterijima.

Demokratski ustrojen vrtić moć i odgovornost dijeli na sve subjekte odgojno obrazovnog rada. Profesionalno partnerstvo odgojno obrazovnih djelatnika omogućuje komunikaciju među djelatnicima. Zajednički promišljaju, realiziraju i evaluiraju odgojno obrazovni proces. Suvremenost pristupa vrednovanju programa očitovat će se u aktivnoj participaciji djece u planiranje, realizaciju i vrednovanje odgojno obrazovnog rada. Vrednovanje djece pridonijet će značajno kvaliteti vrednovanja kroz mozaik pristup vrednovanju. Uz djecu, odgojitelje i stručne

suradnike vrednovanju odgojno obrazovnog rada doprinijet će i roditelji. Načini vrednovanja ovise o cilju i od osobi koja vrednuje odgojno obrazovni rad. Djeca će vrednovati svoj rad i rad vrtića kroz crtež ili intervju. Roditeljima će vrednovanje omogućiti anketni upitnici i intervju.

Važan element procjene je osposobljenost svih dionika za stalnu i kvalitetnu (samo)procjenu. Trajni rad na sebi s ciljem unapređenja osobnog i profesionalnog razvoja osigurava izgradnju primjerenog modela za djecu, kako bi se i ona osposobila za samoregulaciju vlastitog ponašanja te građenje kvalitetnih odnosa s djecom i odraslima, kao i za procjenu i samoprocjenu postignuća.

Vanjsko vrednovanje vrtića vršit će nadležne ustanove, primarno Agencija za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, te Ured za odgoj i školstvo Grada Rijeke.

Vrednovanje odgojno obrazovnog rada služit će:

- za zajedničku analizu učinka provedene prakse za djecu, roditelje i odgojitelje,
- za evaluaciju, prilagođavanje, poboljšavanje kvalitete odgojnog pristupa radi formiranja zajedničkih kriterija,
- za konstruktivnu raspravu svih uključenih.

Ključna područja vrednovanja odnose se na prostor i materijalno okruženje, zdravstveno-higijenske uvjete rada i sigurnosti, timsku suradnju svih djelatnika, partnerstvo s obitelji te na suradnju s lokalnom zajednicom.

Vrednovanje i dokumentiranje programa vrše odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelj u suradnji s vanjskim institucijama.

Načini vrednovanja:

- vođenjem pedagoške dokumentacije odgojne skupine: dnevne, tjedne i tromjesečne evaluacije,
- izradom i prezentacijom polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o radu,
- dokumentiranjem i analizom postignuća djece, korištenjem foto i video zapisa, anegdotskih bilješki, dječjih radova, skala procjene, individualnih razvojnih mapa, individualnih obrazovnih programa za djecu s posebnim potrebama itd.,
- provođenjem refleksije i samorefleksije svih odgojno-obrazovnih djelatnika,
- mozaik pristup vrednovanju,
- upitnicima za roditelje o zadovoljstvu provedenim programom.

ALTERNATIVNI WALDORFSKI PROGRAM

U širem smislu, cilj uvođenja elemenata waldorfske pedagogije u redovan odgojno-obrazovni rad je podizanje kvalitete zajedničkog življenja djece i odraslih, kroz ostvarivanje prava svakog djeteta na razvoj u skladu s vlastitim mogućnostima i pravo roditelja na samostalno i slobodno odlučivanje o odgoju i obrazovanju svojeg djeteta.

U užem smislu, cilj je ovog Programa poticanje zdravog i skladnog razvoja djetetovih tjelesnih, duševnih i duhovnih potencijala (kompetencija) uvažavajući sljedeća osnovna načela waldorfske pedagogije:

- Individualizacija – uvažavanje i poštivanje svakog djeteta
- Uključivanje obitelji i uvažavanje kao ravnopravnog partnera
- Holistički pristup (povezivanje mišljenja, osjećanja i volje)
- Osposobljavanje i razvoj osjetila
- Samoodgoj odgajatelja – rad na sebi

Misija vrtića jest razvijati, osnažiti, podržati i zaštititi fizičke, duševne i duhovne snage dječjeg bića, omogućiti mu da razvija vlastite potencijale, njegovati kreativnost i empatiju i time postaviti temelje za razvoj samostalne, odgovorne i slobodne osobe koja umije stvarati sklad sa sobom i sa svijetom. Vizija se ogleda u tezi da odgojem njegovati klice budućeg slobodnog čovjeka ili u citatu *U strahopoštovanju primiti, U ljubavi odgajati, U slobodi otpustiti (R.Steiner)*

Nositelji programa

Program vode odgojitelji dodatno educirani iz područja alternativne Waldorfske pedagogije. Podrška programu su stručni suradnici i ravnatelj vrtića.

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u dobi od 3 godine do polaska u školu. Realizira se u dvije odgojne skupine vrtića Bulevard. Program se provodi od 01.09. do 30.06.

Vrednovanje programa

Vrednovanje kvalitete provođenja Programa realizirat će se eksternim (vanjskim) i internim (unutarnjim) vrednovanjem, odnosno samovrednovanjem, jer upravo je to put prema mijenjanju programa na bolje.

Kvalitetnim samovrednovanjem svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa (ravnatelj, stručni djelatnici, djeca, roditelji, čimbenici lokalne zajednice) značajno će se unaprijediti provođenje Programa.

Ključna područja vrednovanja:

1. Prostor i materijalno okruženje (Oblikovanje prostorno-materijalnog okruženja za življenje i učenje koje omogućava komunikaciju i socijalnu interakciju djece i odraslih u dječjem vrtiću te omogućava: slobodu izbora, samostalnost, kretanje, kreativnost, vlastiti tempo učenja, itd.)¹⁷
2. Zdravstveno-higijenski uvjeti rada i sigurnost (Čistoća i urednost ustanove, sigurnost unutarnjih i vanjskih prostora ustanove te provedba sigurnosnih mjera)
3. Kurikulum Programa (Provođenje programa, uvođenje promjena, analiza rezultata, praćenje, inoviranje)
4. Odnosi/partnerstvo obitelji, vrtića i lokalne zajednice (Shvaćanje roditelja i članova lokalne zajednice kao ravnopravnih partnera u odgoju i obrazovanju djece, djelatno uključivanje roditelja i svih vanjskih čimbenika)
5. Ljudski resursi (Procjene kvalitete rada odgojitelja s djecom i roditeljima, suradnje sa sustručnjacima i stručno usavršavanje).

Vrednovanje i dokumentiranje programa vršit će odgojitelji koji provode program, djeca, roditelji, stručni suradnici i ravnatelj u suradnji s vanjskim institucijama.

Načini vrednovanja:

- putem pedagoške dokumentacije odgojne skupine (dnevne, tjedne i dvomjesečne evaluacije) UT-XI-2-8/B

vrednovanje postignuća djece (skala zadovoljstva i uključenosti, izrada plakata, video i foto zapisi, prikupljanje izjava djece, dječji radovi, individualni i grupni portfolio)

- samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja, samoevaluacija i vanjska evaluacija rada

Kooperativnim vrednovanjem (vanjskim i unutarnjim) steći će se uvid u provedbu Programa te utvrditi mogući pravci djelovanja u cilju unapređivanja programa.

INTEGRIRANI GLAZBENI PROGRAM

Cilj glazbenog programa je obogaćivanje odgojno-obrazovnog rada odabranim glazbenim aktivnostima te razvijanje i potpora senzibiliteta djeteta za glazbu i različite glazbene elemente kroz igru i pokret. Program će se temeljiti i na fleksibilnosti i na aktualnim interesima djeteta koje će podupirati njegove ideje, inicijative i stvaralačka ponašanja.

Program će se temeljiti na sljedećim osnovnim zadaćama:

- Zadovoljavanje djetetovih osnovnih (primarnih bioloških, potrebe za sigurnošću, pripadnošću i ljubavlju, poštivanjem sebe i drugih, samoostvarivanje) i aktualnih potreba i interesa
- Jačanje samopouzdanja djeteta i pozitivne slike o sebi
- Kroz svakodnevne aktivnosti podržavati i intenzivirati dječji interes za glazbu kroz sve njene segmente te utjecati na stvaranje glazbenog ukusa
- Razvojem glazbenih sposobnosti djece stvarati osnove trajnog interesa, ljubavi za glazbu, sklonosti pjevanju i muziciranju i želje za nastavkom glazbenog obrazovanja
- Razvijati pravilan, ekonomičan, koordiniran i lijep pokret koji teži kreativnom estetskom izražavanju
- Poticati pokrete kojim se ostvaruju ritmički i dinamički kontrasti
- Razvijati koordinaciju i kontrolu pokreta, što nam omogućuje bolje održavanje tempa pri usklađivanju pokreta i glazbe
- Upoznati ugrijavanje i opuštanje, što pomaže u fizičkom i psihičkom prirodnom izražavanju glasom
- Upoznati tehniku disanja i aktiviranja dijafragme, koja omogućuje kontrolu dinamike i trajanja zvuka, pravilno fraziranje, točnu artikulaciju i intonaciju
- Razviti pokretljivost glasa i proširenje glasovnog opsega
- Razvijati osjećaj za visinu tona, odnosno točnu intonaciju
- Oblikovati različitu boju glasa
- Poticati improvizaciju glasom
- Slušno i vizualno upoznati, razlikovati i imenovati udaraljke, njihovu građu i kvalitete zvuka
- Upoznati primjenu udaraljki u pratnji plesa i pjevanja te plesnim i scenskim igrama
- Istraživati i igrom otkriti načine sviranja i kvalitete zvuka udaraljki i kvalitete zvuka različitih predmeta kojima smo okruženi, a koje možemo upotrijebiti kao udaraljke

- Primjeniti iskustva istraživanja u sviranju udaraljki, kreaciji vlastitih udaraljki te kreiranju određene atmosfere načinom sviranja i izborom udaraljki

Provođenje programa kao dio svakodnevnog života djeteta biti će integriran u redovni program vrtića čime se povećava kvaliteta i ponuda odgojno – obrazovnog rada u vrtiću, te obogaćuje život djeteta i njegov kompetencije.

Nositelji programa

Program vode odgojitelji dodatno educirani iz područja glazbe. Podrška provedbi programa su stručni suradnici vrtića.

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u dobi od 3 godine do polaska u školu. Provodi se u vrtiću Đurđice od 01.09.do 30.06.

Vrednovanje

Za unutarnje praćenje i vrednovanje programa, odgajatelj će voditi dokumentaciju o odgojno-obrazovnom procesu koja će mu omogućiti produbljivanje svijesti o individualnim i razvojnim značajkama svakog djeteta uključenog u program te olakšati odabir primjerenih strategija i poticaja za podupiranje razvoja njegovih glazbenih sposobnosti. Takva dokumentacija će odgajateljima pomoći u analizi održanih aktivnosti i promišljanju novih, čime će se omogućiti stalno unaprjeđivanje programa.

Drugi dio dokumentacije činit će sljedeći dokumenti važni za provođenje programa:

- Godišnji plan za provođenje programa
- Tromjesečni izvedbeni planovi i programi
- Dnevni planovi i evaluacije o provedenim aktivnostima
- Tjedna i tromjesečna evaluacija
- Evidencije o prisutnosti djece
- Dokumentacija o suradnji s roditeljima
- Dojmovi i ankete za roditelje i djecu o provođenju programa
- Godišnje izvješće o ostvarenom planu programa.

Dokumentaciju će sustavno i kontinuirano pratiti, analizirati i procjenjivati ravnatelj i stručni suradnici Ustanove, a u okviru vanjskog praćenja i vrednovanja savjetnik AZOO-a čime će se ostvarivati napredovanje u kvaliteti provođenje programa.

POSEBNI PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA DJECE S POREMEĆAJEM IZ SPEKTRA AUTIZMA

Osnovni cilj programa predškolskog odgoja i obrazovanja je očuvanje psihofizičkog zdravlja djeteta te poticanje optimalnog razvoja svih njegovih potencijala. Tako se i odgoj, obrazovanje, njega, zaštita i rehabilitacija djece s poremećajem iz spektra autizma odvijaju u cilju razvoja samostalnosti, motorike, socio-emocionalnog razvoja, pozitivne slike o sebi, socijalizacije, kognitivnih sposobnosti i kreativnosti, uvažavajući pritom njihove individualne osobine i sposobnosti. Primjenom različitih terapijskih postupaka i individualnim pristupom, djetetu se osigurava potrebna razina podrške za stjecanje primjerenih znanja, vještina i navika, kao preduvjeta za uspješnu socijalizaciju, integraciju i inkluziju u svakodnevni život.

Zadaće programa, temeljene na uvažavanju i zadovoljavanju osnovnih i posebnih potreba djece s poremećajem iz spektra autizma:

- podizanje razine samostalnosti u aktivnostima samozbrinjavanja
- razvoj motorike (koordinacija, spretnost, brzina, snaga, svjesnost o položaju tijela u prostoru)
- emocionalni razvoj (prepoznavanje i imenovanje vlastitih emocija kao i emocija drugih ljudi; razvijanje vještina socijalno poželjnih načina izražavanja straha, ljutnje ili tjeskobe izazvane novim, promjenom, osjetilnom nelagodnom, nemogućnošću komuniciranja svojih potreba)
- poticanje spoznajnog razvoja (poticanje fleksibilnosti u razmišljanju; jačanje pažnje, pamćenja i imaginacije)
- razvoj komunikacije (shvaćanje principa uzajamnosti, poticanje združene pažnje i korištenja pogleda u oči i gestikulacije kao prirodnih dijelova komunikacije, jačanje verbalne i neverbalne komunikacije te, u skladu s individualnim potrebama, razvijanje potpomognute komunikacije) i govora (postupno proširivanje rječnika pojmovima iz neposrednog materijalnog i socijalnog okruženja)
- razvoj socijalnih odnosa (jačanje interesa za drugu djecu i odrasle, pomoć pri razumijevanju i prihvaćanju pravila ponašanja u društvu),
- razvoj kreativnosti i kreativnog izražavanja (verbalno, pokretom, likovno, dramsko-scenski)
- stvaranje okruženja usklađenog s osjetilnim poteškoćama djeteta

- stvaranje uvjeta za djelomičnu ili potpunu integraciju u užu i širu socijalnu okolinu

Namjena i vremenik

Posebni cjelodnevni program namijenjen je djeci u dobi od tri do sedam godina starosti. Nositelji programa kojoj je, temeljem Nalaza i mišljenja Jedinственog tijela vještačenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, utvrđen poremećaj iz spektra autizma te potreba intenzivnog individualnog rehabilitacijskog tretmana. U vrtiću Kvarner program se provodi svakodnevno, tijekom cijele pedagoške godine.

Nositelji programa

U provedbu su programa u neposrednom radu s djecom uključeni: edukacijski rehabilitator, odgojitelj i njegovatelj. Suradnici u provedbi programa su stručni suradnici Dječjeg vrtića More: pedagog, psiholog i edukacijski rehabilitator te zdravstveni voditelj.

Uloga voditelja posebnog programa, edukacijskog rehabilitatora:

- poznavanje razvojnih specifičnosti djece predškolske dobi s poremećajem iz spektra autizma
- poznavanje programa i načela važnih za kreiranje individualiziranog odgojno-obrazovnog programa (IOOP-a)
- provođenje edukacijsko rehabilitacijskog tretmana s djetetom
- oblikovanje poticajnog materijalnog i socijalnog okruženja za provođenje planiranih sadržaja i aktivnosti
- davanje prioriteta igri kao osnovnom obliku aktivnosti, metodi i sredstvu rada
- poznavanje individualnih potencijala djece, podržavanje njihove samoinicijative i samoorganizacije, motiviranje na aktivnosti u skladu s posebnim interesima i mogućnostima djece, poticanje cjelovitog razvoja djeteta
- sudjelovanje u aktivnostima kao motivator, pomagač, promatrač, organizator i model
- sudjelovanje u izradi prijedloga i mišljenja za nastavak primjerenih oblika njege, odgoja, obrazovanja i rehabilitacije
- njegovanje interakcija i socio-emocionalnih veza i odnosa,
- promatranje, praćenje i dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada, valorizacija rada, procjena i prezentacija rezultata tj. ostvarenih ishoda učenja i rehabilitacije djece
- njegovanje partnerskih odnosa s roditeljima

- ulaganje u profesionalni rast i razvoj, suradnja sa sustručnjacima i ostalim suradnicima
- suradnja sa širom socijalnom zajednicom - Udruga za terapijsko jahanje Pegaz, Centar za autizam Rijeka, Udruga za skrb autističnih osoba, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Zagreb

Uloga odgojitelja

- pravodobno planiranje, programiranje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada u dogovorenim razdobljima (tromjesečno, tjedno, dnevno)
- pripremanje poticaja i pomagala za ostvarivanje planiranog odgojno-obrazovnog rada
- organiziranje poticajnog, funkcionalnog i estetskog prostorno- materijalnog okruženja
- motiviranje na aktivnosti u skladu s posebnim interesima i sposobnostima djeteta
- njegovanje primjerenih interakcija i socio-emocionalnih odnosa (dijete – odgojitelj, dijete – dijete – odrasli - šira socijalna zajednica)
- promatranje, praćenje i dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada, valorizacija rada
- njegovanje partnerskih odnosa s roditeljima
- ulaganje u profesionalni rast i razvoj
- suradnja sa sustručnjacima
- suradnja sa širom socijalnom zajednicom

Uloga njegovatelja

- pomoć rehabilitatoru-odgojitelju i odgojitelju u ostvarivanju odgojno-obrazovnog rada
- provođenje njege i skrbi o djeci
- sudjelovanje u provođenju kulturno-higijenskih aktivnosti
- provođenje higijensko-zaštitnih mjera u skupini

Vrednovanje programa

Program će se vrednovati sukladno vrednovanju odgojno obrazovnog rada u skupinama redovitog programa. Dodatno vrednovanje vršit će se kontinuiranim, periodičnim procjenama razine psihofizičkih sposobnosti djeteta koje će biti polazište za prilagođavanje programa rastućim djetetovim kompetencijama

KRAĆI PROGRAM: IGROM DO ŠKOLE

Znanja, vještine i stavovi nužni za čitanje i pisanje se usvajaju postupno, kroz igru vodeći brigu o mogućnostima i trenutnim interesima djece. Čitanju i pisanju treba pristupiti sistematično obzirom na činjenicu da su ove aktivnosti osnova uspješnog školovanja djece. Složenost procesa čitanja i pisanja zahtijeva pomno planiranje i dobru metodičku organizaciju kako bi djeca imala priliku na prirodan način steći potrebne kompetencije. Čitanje i pisanje treba osloboditi stresa i učiniti ih djeci primamljivim aktivnostima kojima će pristupati s radošću. Učenje čitanja i pisanja u ranoj dobi nije problem ako se uključe bogati osjetni podražaji, emocije i kretanje. Djeca su često izložena neprimjerenim metodama učenja čitanja i pisanja koje ne donose željeni učinak, izazivaju frustracije koje rezultiraju naučenom bespomoćnošću. Ovakav osjećaj ne pomaže razvoju pozitivnih emocija prema školi i učenju i svakako smanjuje dječje mogućnosti za uspjeh. Odgođen polazak u školu kod djece izaziva dodatne frustracije i ovu skupinu djece stavlja u iznimno nepovoljan položaj koji se još više intenzivira činjenicom da se vraća u vrtićku dobno mješovitu skupinu u kojoj često puta nema dovoljno izazovnih poticaja za razvoj. To pred odgojno obrazovnu ustanovu stavlja potrebu pomnijeg planiranja ovog segmenta rada i omogućavanje adekvatnih uvjeta za cjeloviti razvoj djece predškolske dobi. Kraći program namijenjen je djeci od 3 godine do polaska u školu s ciljem postupnog usvajanja znanja, vještina i stavova potrebnih za razvoj čitalačkih vještina. Djeci u godini pred polazak u školu omogućila bi bolju pripremljenost i oslobađanje od stresa koji donosi zahtjevna situacija za koju djeca nemaju potrebne kompetencije.

Cilj je omogućiti djeci razvoj rane pismenosti sukladno potrebama, temeljeno na suvremenim znanstvenim spoznajama uz puno uvažavanje dječjih prava.

Zadaće

- Osigurati djeci prilike za stjecanje kompetencija rane pismenosti sukladno njihovim mogućnostima i interesima, u zoni budućeg razvoja
- Poticati razvoj govora i jezika radom u malog grupi
- Iskoristiti kritične periode za razvoj rane pismenosti na djeci prihvatljiv način
- Omogućiti suradničko učenje u svim segmentima rada

- Podržavanje fleksibilnosti kroz uvažavanje prijedloga, mišljenja i sugestija djece i roditelja
- Osigurati otvorenu, podržavajuću i ravnopravnu komunikaciju svih sudionika

Nositelji programa

Program vode djelatnici koji su već zaposleni u dječjem vrtiću. U neposrednom radu s djecom radit će odgojitelj, pedagog i psiholog.

- Izrađuju razvojne profile djeteta
- Izrađuju plan rada za svako dijete
- Zajedno planiraju odgojno obrazovni rad na osnovu praćenja potreba i interesa djece
- Prate i bilježe napredovanje svakog djeteta posebno
- Prate socijalni status djeteta u skupini i na osnovu toga planiraju aktivnosti
- Rad planiraju pomoću umnih mapa koje omogućuju sudjelovanje u planiranju djeci i roditeljima
- Osiguravaju poticajno okruženje za igru i učenje djece
- U radu primjenjuju suvremene znanstvene spoznaje
- Brinu o individualizaciji odgojno obrazovnog rada
- Integriraju sadržaje rada kroz sva razvojna područja

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci od 4 godine do polaska u školu. Realizirat će se dva puta tjedno u vremenu od 16.30 do 18 h u prostorima DV Đurđice. Broj djece u programu je do 15 djece. Provođen će se tijekom pedagoške godine, od listopada do svibnja.

Načini vrednovanja

Program će se vrednovati uz visoki udio participacije djece i roditelja s ciljem prilagodbe stvarnim potrebama djece i osiguranja uvjeta za neprestani razvoj programa. Prednost u vrednovanju imat će mozaik pristup.

DESETODNEVNI PROGRAM ISTRAŽIVAČI ŠUMSKE ČAROLIJE

Kretanje je osnovna potreba djeteta i ima značajnu ulogu u jezičnom, socijalnom i kognitivnom razvoju. Obzirom da je dijete aktivno i znatiželjno biće koje uživa istražujući svijet oko sebe i tijekom tog procesa aktivno uči, priroda je ambijent koji mu nudi obilje mogućnosti. U prirodi djeca stječu znanja o sebi, drugima i okruženju u kojem žive. Usvajaju nove vještine kroz različite oblike kretanja. Priroda djeci nudi mogućnost razvoja pozitivnih emocija i stavova usmjerenih na etički i ekološki način ponašanja i življenja u zajednici. Boravkom u prirodi djecu omogućujemo da prirodu upoznaju i zavole što je temelj za razvoj ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi

Cilj programa je omogućiti djeci usvajanje zdravih životnih navika kretanja u prirodi i upoznavanje prirode neposrednim iskustvom.

Zadaće programa

- Stjecanje znanja o okolišu neposrednim iskustvom,
- Upoznavanje prirodne baštine našeg kraja,
- Upoznavanje biološke raznolikosti kraja u kojem živimo
- Usvajanje osnovnih znanja o sigurnosti boravka u prirodi,
- Razvoj motoričkih vještina (hodanja, trčanja, penjanja, preskakanja i sl.),
- Razvoj vještina planiranja, predviđanja i vrednovanja,
- Razvoj sposobnosti donošenja odluka i odgovornog djelovanja,
- Razvoj vještina orijentacije u prirodi,
- Razvoj ekološke svijesti i odgovornog odnosa prema sebi, drugima i prirodi,
- Razvoj suradničkih odnosa s drugom djecom i odraslima.

Nositelji programa

Nositelji programa su odgojno obrazovni djelatnici vrtića: odgojitelji, pedagog, psiholog. Voditelj programa je pedagog, licencirani planinarski vodič.

Uloga odgojitelja:

- Brinuti o skupini od 10 djece, o pravodobnom zadovoljavanju njihovih potreba
- Osigurati djeci prisutnost poznate odrasle osobe,
- Organizirati igre i aktivnosti u prirodi,

- Sudjelovati u planiranju, realiziranju i vrednovanju programa,
- Omogućiti djeci iskustveno učenje,
- Brinuti o zaštiti zdravlja i sigurnosti djece,
- Redovito surađivati s roditeljima,
- Sudjelovati u stručnom usavršavanju putem predavanja i radionica,
- Sudjelovati u radu refleksivne grupe.

Uloga pedagoga:

- Sudjelovati u kreiranju plana izleta,
- Planirati i realizirati igre i aktivnosti djece,
- Praćenje tijeka realizacije i definiranje ishoda,
- Organizirati stručno usavršavanje za odgojitelje,
- Redovito surađivati s roditeljima u smislu informiranja,
- Vrednovati program mozaik pristupom (djeca, roditelji, odgojitelji),
- Suradivati s vanjskim institucijama u svrhu poboljšanja kvalitete programa,
- Voditi refleksivne grupe.

Uloga psihologa:

- Sudjelovati u planiranju i realiziranju aktivnosti,
- Praćenje tijeka realizacije i definiranje ishoda,
- Pratiti integraciju djece s teškoćama u realizaciji izleta,
- Sudjelovati u vrednovanju programa,
- Sudjelovati u radu refleksivne grupe.

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u petoj godini života do polaska u školu. Program će se realizirati u prirodi u području Stare Sušice. Provođit će se više puta u godini (jesen, zima i proljeće). Dužina svakog boravka u prirodi ovisit će o osobitostima skupine djece i njihovim potrebama.

Načini vrednovanja

Program će se vrednovati mozaik pristupom uz visoki udio participacije djece i roditelja u procesu vrednovanja.

KRAĆI PROGRAM POTICANJA DAROVITE DJECE

Nakon provedene identifikacije (multidimenzionalni model) u skupinama redovnog vrtićkog programa predviđa se provođenje specijaliziranog kraćeg programa te daljnje sustavno praćenje darovite djece. Za kvalitetno provođenje programa neophodno je osigurati individualizirani pristup i uvažavati principe rada s darovitom djecom pa će se program provoditi u manjoj skupini (do 10 djece).

Cilj programa je potencijalno darovitoj i darovitoj djeci osigurati kvalitetno prostorno-materijalno i socijalno okruženje u kojem bi se omogućila visoka razina uključenosti djeteta u situacijsko učenje kroz igru, doživljaje i bogate poticaje, te omogućilo poticanje cjelovitog razvoja djetetovih potencijala - sposobnosti, osobnosti, specifičnih interesa i kreativnosti. Provedbom programa ostvaruje se i preventivno djelovanje na moguća socijalno neprihvatljiva ponašanja nastala kao posljedica nezadovoljenih specifičnih odgojno obrazovnih potreba.

Zadaće programa temelje se na uvažavanju i zadovoljavanju osnovnih i posebnih potreba darovite djece kao i na poticanju maksimalnog razvoja njihovih sposobnosti:

- Poticanje socio-emocionalnog razvoja (razvoj samostalnosti, inicijative, suradnje, odgovornosti i ustrajnosti, emocionalne samoregulacije)
- Poticanje razvoja osnovnih i viših razina misaonih procesa (logičkog mišljenja, kreativno-divergentnog mišljenja, kreativnog rješavanja problema)
- Poticanje kreativnog izražavanja (pokretom, likovno, verbalno, neoblikovanim materijalom, scensko-dramski)
- Stjecanje i produbljivanje znanja iskustvenim učenjem
- Usvajanje istraživačkog pristupa u igri i aktivnostima (planiranje, postavljanje hipoteza, eksperimentiranje, bilježenje i provjeravanje)

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci od tri godine do polaska u školu. Program će se provoditi u vrtiću Đurđice, jednom tjedno u popodnevnom terminu u trajanju od 90 minuta, tijekom pedagoške godine, od listopada do svibnja. Voditelji programa bit će odgajatelji i psiholog vrtića More.

Načini vrednovanja

Program će se vrednovati mozaik pristupom uz visoki udio participacije djece i roditelja u procesu vrednovanja.

PROJEKTI

SENZOMOTORIČKA IGRAONICA U PRIRODI

Cilj projekta je omogućiti djeci s teškoćama u razvoju igru i učenje u prirodnom okruženju. Priroda nudi resurse koji omogućuju cjelovit razvoj djeteta, učenje na prirodan način, kroz situacijski pristup učenju. Djeca odabiru poticaj sukladno svojem interesu, a uloga odgojitelja je prepoznati interes i potrebe te djetetu pomoći da proširi i produbi igru. Značajnu ulogu ima proces praćenja djece i prilika da o djetetu saznamo više kako bi ga produbili svoje razumijevanje. Projekt će se provoditi tijekom pedagoške godine kroz jednomjesečne odlaske u prirodu. Kako bi djeci omogućili bogatstvo interakcija projekt će se realizirati u posebnoj skupini za djecu s teškoćama u razvoju i redovitoj skupini. U pratnji djece biti će odgojitelji i stručni suradnici vrtića. Nakon svako odlaska u prirodu održat će se refleksije na provedenu aktivnosti i planiranje daljnjih koraka.

OD MORA DO PLANINA

Cilj projekta je omogućiti djeci iskustva igre i učenja u prirodi na način da se organiziraju jednodnevni izleti u bližu okolinu grada. Djeca će imati priliku bolje upoznati prirodnu baštinu našeg kraja, stvoriti dobar odnos s prirodom što je osnova za formiranje ekološke svijesti. Participacija djece u izboru izleta i sloboda kreiranja dana provedenog u prirodi omogućit će visoku razinu uvažavanja njihovih potreba i interesa. Naglasak je na slobodnoj igri i korištenju resursa koje nam nudi priroda. Roditelji imaju mogućnost odabira izleta za svoju djecu ovisno o destinaciji i drugim faktorima. Voditelji izleta su pedagog koji je ujedno i licencirani planinarski vodič, psiholog i odgojitelji. Izleti se organiziraju sukladno Sigurnosno zaštitnom programu vrtića i pravilniku o izletima.

INOVATIVNI PRISTUPI STRUČNOM USAVRŠAVANJU ODGOJNO OBRAZOVNIH DJELATNIKA

U vremenu globalnih promjena i drugačijih potreba djece, te suvremenih znanstvenih spoznaja, sve više do izražaja dolazi potreba za uvođenjem suvremenih metoda i oblika učenja koji će u većoj mjeri odgovoriti na potrebe i interese odgojitelja. Temelj kvalitetnog odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi je kompetentan odgojitelj 21. stoljeća koji raspolaže visokom razinom stečenih znanja, usvojenih vještina, stavova i vrijednosti. Kvalitetna praksa se razvija kroz

promišljeno, kritičko, sudjelujuće djelovanje usmjereno na svrhu. Podrazumijeva nedjeljivost teorije i prakse, ne određuje se uspjehom i neuspjehom nego principima i vrijednostima na kojima počiva. Inicijalno obrazovanje je prva stepenica u stjecanju kompetencija i o njegovoj kvaliteti ovisi koliko će se odgojno obrazovni djelatnici dalje usavršavati.

Cilj inicijalnog obrazovanja je postaviti kvalitetne temelje znanju i vještinama, te pomoći formiranju pozitivnih stavova i vrijednosti. Cjeloživotno učenje je moguće samo ako postoji razumijevanje njegove potrebe i želja za učenjem i usavršavanjem. Osobna motivacija za učenje te raznolikost mogućnosti obrazovanja osnovni su uvjet za uspješnu primjenu cjeloživotnog učenja. Svatko bi trebao moći slijediti način obrazovanja koji je sam izabrao, umjesto da bude primoran slijediti unaprijed određeni put prema zadanom cilju. To znači, jednostavno, da bi se sustav obrazovanja i usavršavanja trebao prilagoditi potrebama pojedinca, a ne obrnuto.

Vrste svrhovite aktivnosti učenja:

- Formalno obrazovanje, koje se odvija u različitim obrazovnim institucijama i putem kojega se stječu priznate diplome i kvalifikacije.
- Neformalno obrazovanje, koje se odvija neovisno od službenog obrazovnog sustava i obično ne vodi stjecanju službenih potvrda. Stječu se određena znanja i vještine, a sudjelovanje u aktivnostima neformalnog obrazovanja je dobrovoljno. Suvremena istraživanja o učenju pokazala su da se kvalitetnije i trajnije uči u neformalnoj atmosferi, tj. kroz interakciju sudionika i suradničko učenje te pomoću neformalnih metoda koje pružaju zanimljivo, kreativno, iskustveno i istraživačko učenje. Različiti oblici neformalnog obrazovanja nudit će organizirane i planirane obrazovne aktivnosti u svrhu stjecanja različitih znanja, vještina, stavova i vrijednosti kroz raznolikost metoda, veću fleksibilnost i pristup životnim situacijama, te praktičnu primjenu usvojenih znanja i vještina.
- Informalno učenje je prirodna pojava u svakodnevnom životu. Za razliku od formalnog i neformalnog obrazovanja, informalno učenje ne mora se odvijati svjesno, zbog čega ga ni pojedinci sami nužno ne prepoznaju kao faktor koji doprinosi njihovom znanju i vještinama.

Cilj: omogućiti razvijanje trajnih i primjenjivih kompetencije za kvalitetan rad u promjenjivim uvjetima.

Zadaće: - Omogućiti stjecanje znanja kroz različite strategije učenja poštujući posebnosti svakog pojedinca, njegovih interesa i stila učenja.

- Osigurati uvjete za primjenu stečenih znanja u praksi kroz model refleksije prije akcije, refleksije u akciji i refleksije nakon akcije.
- Građenje zajedničkih profesionalnih znanja i uvjerenja
- Osigurati uvjete za istraživački način učenja i učenje činjenjem.
- Osigurati prilike za preispitivanje vlastitih stavova i vrijednosti, te povećati razinu razumijevanja sebe i drugih.

Načela:

- Veća ulaganja u ljudske resurse
- Podrška inovativnim pristupima odgoju i obrazovanju
- Njegovanje vrijednosti znanja
- Korištenje različitih izvora znanja
- Participacija odgojitelja u kreiranju tijeka stručnog usavršavanja

Hodogram:

- Utvrditi interese odgojno obrazovnih djelatnika i potrebe u praksi
- Provesti implementaciju i integraciju suvremenih oblika i metoda učenja
- Uvesti promjene u metodologiju planiranja stručnog usavršavanja
- Dati više prostora neformalnim i informalnim oblicima učenja

Neformalni oblici učenja:

- Radionice
- Prezentacije
- Terensko učenje
- Mobilnost
- Diskusijske grupe
- Wanda
- Istraživačko učenje

- Učenje na daljinu

Informalni oblici učenja:

- Čitalački klub

- Filmovi

- Stručne ekskurzije

PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJNO OBRAZOVNIH DJELATNIKA

Profesionalni i osobni razvoj stručnih djelatnika neposredno utječe na kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa te implementaciju programskih i kurikularnih vrijednosti u praksu.

Stručno usavršavanje svih djelatnika Dječjeg vrtića More provodi se kontinuirano, u skladu s Godišnjim planom i programom Ustanove te uočenim potrebama za unapređenjem kvalitete rada. Odgojno-obrazovni djelatnici uključuju se u planirane edukacije Agencije za odgoj i obrazovanje te individualno stručno usavršavanje kroz različite seminare, stručne aktivne, sekcije, edukacije, dodatne tečajeve i stručnu literaturu. Za odgojitelje i stručne suradnike uključene u provedbu pojedinih programa (rano učenje stranih jezika, sportski program i sl.) predviđa se uključivanje u ponuđene teme i oblike stručnog usavršavanja u odnosu na specifična područja rada. Prema potrebi, vrtić može angažirati vanjske predavače i edukatore, u skladu s interesima i potrebama djelatnika te materijalnim i organizacijskim mogućnostima ustanove.

Stručno usavršavanje odgojitelja predviđa edukaciju iz područja temeljnih kompetencija odgojitelja:

- integrirano učenje djece
- razvijanje komunikacijskih vještina
- građanski odgoj i obrazovanje
- partnerstvo s roditeljima
- djeca s posebnim potrebama (teškoće u razvoju, daroviti)
- zdravstvena zaštita djece

Uključivanjem u refleksivne i samorefleksivne oblike rada, unaprjeđuju se stručne kompetencije odgajatelja i stručnih suradnika. Ovakav način rada ima potencijal djelovati transformacijski na stavove i uvjerenja te time i na svakodnevni rad djelatnika. Suradnjom s vanjskim institucijama, poglavito fakultetima, osiguravaju se uvjeti za praksu studenata, uvođenje u samostalan rad te provedbu znanstvenih istraživanja u svrhu unapređenja prakse. Djelatnike se podržava u profesionalnom razvoju, kao i u napredovanju u viša stručna zvanja. Umrežavanjem s drugim vrtićima i stvaranjem profesionalnih zajednica učenja jača se stručnost te profesionalni identitet djelatnika i ustanove. Kontinuiranim proučavanjem stručne literature te prijenosom najnovijih znanstvenih spoznaja iz područja ranog odgoja i obrazovanja, razvojne

psihologije i pedagogije te srodnih područja, osigurava se suvremenost i kvaliteta rada u vrtiću. Svakodnevnim radom na kreiranju i njegovanju zajedničke vizije stvara se kultura ustanove.

VREDNOVANJE ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

Samovrednovanje je proces sustavnoga praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada u kojem sudjeluju svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa, i djeca i odrasli. Provodi se prema unaprijed utvrđenoj metodologiji i u skladu s dogovorenim kriterijima.

Profesionalno partnerstvo odgojno obrazovnih djelatnika omogućuje komunikaciju među djelatnicima. Zajednički promišljaju, realiziraju i evaluiraju odgojno obrazovni proces. Vrednovanje djece pridonijet će značajno kvaliteti vrednovanja kroz mozaik pristup vrednovanju. Uz djecu, odgojitelje i stručne suradnike vrednovanju odgojno obrazovnog rada doprinijet će i roditelji. Načini vrednovanja ovise o cilju i od osobi koja vrednuje odgojno obrazovni rad. Djeca će vrednovati svoj rad i rad vrtića kroz crtež ili intervju. Roditeljima će vrednovanje omogućiti anketni upitnici i intervju.

Važan element procjene je osposobljenost svih dionika za stalnu i kvalitetnu (samo)procjenu. Trajni rad na sebi s ciljem unapređenja osobnog i profesionalnog razvoja osigurava izgradnju primjerenog modela za djecu, kako bi se i ona osposobila za samoregulaciju vlastitog ponašanja te građenje kvalitetnih odnosa s djecom i odraslima, kao i za procjenu i samoprocjenu postignuća.

Vanjsko vrednovanje vrtića vršit će nadležne ustanove, primarno Agencija za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, te Ured za odgoj i školstvo Grada Rijeke.

Vrednovanje odgojno obrazovnog rada služit će:

- za zajedničku analizu učinka provedene prakse za djecu, roditelji i odgojno obrazovne djelatnike
 - za evaluaciju, prilagođavanje, poboljšavanje kvalitete odgojnog pristupa radi formiranja zajedničkih kriterija,
 - za konstruktivnu raspravu svih uključenih s ciljem unapređenja rada.

Ključna područja vrednovanja odnose se na prostor i materijalno okruženje, zdravstveno-higijenske uvjete rada i sigurnosti, timsku suradnju svih djelatnika, partnerstvo s obitelji te na suradnju s lokalnom zajednicom.

Vrednovanje i dokumentiranje programa vrše odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelj u suradnji s vanjskim institucijama.

Načini vrednovanja:

- vođenjem pedagoške dokumentacije odgojne skupine: dnevne, tjedne i tromjesečne evaluacije
- izradom i prezentacijom polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o radu
- dokumentiranjem i analizom postignuća djece, korištenjem foto i video zapisa, anegdotskih bilješki, dječjih radova, skala procjene, individualnih razvojnih mapa, individualnih obrazovnih programa za djecu s posebnim potrebama itd.
- provođenjem refleksije i samorefleksije svih odgojno-obrazovnih djelatnika
- mozaik pristup vrednovanju
- upitnicima za roditelje o zadovoljstvu provedenim programom